

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/25/2024
Identifikačné číslo spisu:	4422202620
Dátum vydania rozhodnutia:	30.04.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:4422202620.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu A. J., narodeného XX. D. XXXX, Q. M.J., W.. E.. J. XXXX/XX, zastúpeného advokátom JUDr. Zsoltom Hodosim, Dunajská Streda, Veľkoblahovská 6750, proti žalovanému Slovenská republika v zastúpení Úrad geodézie, kartografie a katastra, Bratislava, Chlumeckého 2, IČO: 00 166 260, o náhradu škody v sume 30.076,30 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 9C/88/2022, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 11. októbra 2023 sp. zn. 11Co/12/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému n e p r i z n á v a právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nové Zámky (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 20. marca 2023 č. k. 9C/88/2022-132 výrokom I. žalobu zamietol. Výrokom II. priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.1. Súd prvej inštancie v odôvodnení uviedol, že žalobca sa podanou žalobou doručitou mu dňa 22. 06. 2022 domáhal od žalovaného zaplata sumy 30.076,30 eur s príslušenstvom titulom náhrady škody za nesprávny úradný postup podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej v texte „zákon č. 514/2003 Z. z.“), ktorý podľa žalobcu spočíval v nesprávnom vykonaní záznamu do katastra nehnuteľností v dôsledku zápisu vlastníckeho práva osobe, ktorej toto vlastnícke právo podľa hmotného práva nesvedčilo, a to nekontrolovaním osobných údajov osôb s rovnakým menom, priezviskom a v rovnakom katastrálnom území. Svoju aktívnu vecnú legitímáciu žalobca odôvodňoval s poukazom na ust. § 9 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. a pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného podľa ust. § 3 ods. 1 písm. d) tohto zákona. Tvrdil, že škoda mu vznikla činnosťou katastrálneho orgánu, konkrétne Okresného úradu Nové Zámky, katastrálneho odboru, ktorý úsek štátnej správy patrí do pôsobnosti žalovaného, pričom žalovaný žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody nevyhovel.

1.2. Z vykonaného dokazovania a z listinných dôkazov, ktoré do spisu predložili strany sporu, súd prvej inštancie zistil, že žalobca (v pozícii predávajúceho) uzavrel v období rokov 2017 a 2018 tri kúpne

zmluvy s Ing. M. X. (v pozícii kupujúceho), ktorými ako predávajúci previedol na kupujúceho nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX, ktoré mu pribudli na list vlastníctva bez toho, aby bol predvolaný na dedičské konanie alebo na dodatočné dedičské konanie, resp. bez toho, aby podpísal alebo uzavrel zmluvu, na základe ktorej by nadobudol do vlastníctva predmetné nehnuteľnosti. Podľa tvrdenia žalobcu bol v domnienke, že tieto nehnuteľnosti nadobudol, že údaje katastra sú záväzné, hodnoverné a platné, a preto sa rozhodol naložiť s týmito nehnuteľnosťami podľa vlastnej vôle tak, že ich predá a od kupujúceho prevzal kúpnu cenu spolu v sume 50.076,30 eur. Z notárskej zápisnice N 242/19, NZ 7297/2017, NCRls 7440/2019 zo dňa 08. 03. 2019 okresný súd zistil, že žalobca ako dlžník urobil vyhlásenie povinnej osoby o súhlase s vykonateľnosťou a exekúciou notárskej zápisnice podľa ust. § 45 ods. 2 Exekučného poriadku, kde uznal, že odpredal Ing. M. X. nehnuteľnosti v domnienke, že tieto nehnuteľnosti nadobudol dobromyseľne a že prevzal od Ing. M. X. kúpnu cenu za pozemky v celkovej sume 50.076,30 eur. Uznal, že táto suma je jeho bezdôvodným obohatením, lebo nemal vedomosť o tom, že nie je vlastníkom predmetných nehnuteľností. Záväzok vo výške 50.076,30 eur voči oprávnenej osobe Ing. M. X. uznal čo do výšky i dôvodu v plnom rozsahu s tým, že dlžnú sumu sa zaviazal splatiť veriteľovi do 31. 12. 2020.

1.3. Ďalej súd prvej inštancie mal preukázané, že žalobca predmetné nehnuteľnosti nadobudol do svojho vlastníctva v dôsledku pochybenia zamestnankyne Okresného úradu Nové Zámky v súvislosti so zápisom vlastníckeho práva na základe osvedčenia o dedičstve č. k. 8D/161/2015-46 zo dňa 02. 11. 2015, podľa ktorého bol dedičom i Ing. A.Š. J., nar. XX. XX. XXXX, D. Q. Ž.. V skutočnosti ale nehnuteľnosti tohto oprávneného dediča v registri katastra zaevidovala a zapísala na LV č. XXXX v prospech žalobcu. K tejto chybe došlo preto, lebo ako táto zamestnankyňa sama uviedla, neskontrolovala si ďalšie údaje osoby uvedenej v osvedčení o dedičstve ako dedič (A. J.).

1.4. V predmetnom konaní sa súd zaoberal s tým, či žalobca v konaní preukázal zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, ktorá zodpovednosť je objektívnou zodpovednosťou štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemožno zbaviť. Táto zodpovednosť je založená na súčasnom (kumulatívnom) splnení troch podmienok: 1. nesprávny úradný postup štátneho orgánu, 2. existencia škody, 3. príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou.

1.5. Konštatoval, že v predmetnej veci došlo k nesprávnemu úradnému postupu zo strany žalovaného, ku ktorému sa zamestnankyňa i priznala.

1.6. Súd sa však nestotožnil s tým, že z tohto dôvodu by žalobcovi vznikla škoda podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Z vykonaného dokazovania a postupu žalobcu, ktorý zvolil po tom, ako bol v domnienke, že nadobudol dobromyseľne vlastníctvo nehnuteľností na LV č. XXXX (čo si žiadnym spôsobom nepreveroval) súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca sa bezdôvodne obohatil na úkor oprávneného dediča Ing. A. J., nar. XX. XX. XXXX a následne potom, ako boli nehnuteľnosti prevedené z vlastníctva Ing. M. X. do vlastníctva oprávneného dediča, sa bezdôvodne obohatil na úkor Ing. M. X., čoho dôkazom je notárska zápisnica N 242/2019, NZ 7297/2019, NCRls 7440/2019 zo dňa 08. 03. 2019. V nej žalobca uviedol, že sa bezdôvodne obohatil o sumu 50.076,30 eur, lebo mal vedomosť o tom, že nie je vlastníkom nehnuteľností, ktoré previedol na Ing. M. X. a tieto ani nezdedil. Podľa súdu nevznikla škoda, ale v skutočnosti išlo iba o vydanie bezdôvodného obohatenia. Tvrdenie žalobcu o dobromyseľnosti nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam dedením po starom otcovi (resp. prejednaním novoobjaveného dedičstva nadväzne na závery skoršieho dedičského konania) nemá oporu v skutkovom stave. Okrem toho, aj právne neznalá osoba v právnom štáte musí mať aspoň takú znalosť, že bez akéhokoľvek spôsobu, len tak bez ničoho, nemôže nadobudnúť vlastníctvo zápisom do listu vlastníctva.

1.7. Pokiaľ teda nevznikla škoda, potom nie je možné hovoriť o tom, že je splnený aj tretí predpoklad zodpovednosti za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z., a to podmienka príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou.

1.8. Rozsudok právne odôvodnil ust. § 1 písm. a), c), § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 písm. d), § 9 ods. 1, 4, § 15 ods. 1, § 16 ods. 4 a § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., ust. § 415 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“), ust. § 39 ods. 2, § 59 ods. 2 písm. a), c), § 70 ods. 1 a § 71 ods. 2, 3 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 162/1995 Z. z.“) a ust. § 255 a § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej v texte „CSP“).

1.9. O trovách konania prvostupňový súd rozhodol podľa ust. § 255 CSP a priznal ich žalovanému v rozsahu 100 %, nakoľko bol v konaní plne úspešný podľa ust. § 262 ods. 1 CSP.

2. Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 11. októbra 2023 sp. zn. 11Co/12/2023 rozhodol tak, že výrokom I. napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Výrokom II. priznal žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

2.1. Odvolací súd po zistení, že odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné, bolo podané oprávnenou stranou (žalobcom, v neprospech ktorého bolo rozhodnuté), v zákonom stanovenej lehote (ust. § 355 ods. 1, § 359, § 362 ods. 1 CSP) konštatoval, že odvolanie má zákonom stanovené náležitosti a obsahuje zákonom stanovené odvolacie dôvody (ust. § 127, § 363, § 365 ods. 1 CSP). Následne odvolací súd, viazaný rozsahom podaného odvolania žalobcu, odvolacími dôvodmi ako i súdom prvej inštancie zisteným skutkovým stavom (ust. § 379, § 380 ods. 1, 2, § 383 CSP) prejednal podané odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), pričom dospel k záveru, že odvolanie žalobcu proti rozsudku súdu prvej inštancie nie je dôvodné a vo veci rozhodol rozsudkom (ust. § 392 CSP), tak, že rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

2.2. Podanie odvolania proti tomuto rozsudku žalobca po právnej stránke odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. b), h) CSP.

2.3. V prejednávanej veci bolo potrebné posudzovať existenciu predpokladov zodpovednosti za škodu uplatňovanú žalobcom v tomto konaní, čo aj súd prvej inštancie urobil a v tomto smere v potrebnom rozsahu náležite zistil skutkový stav veci. Odvolací súd, vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu súdom prvej inštancie, preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo, v zmysle rozsahu podaného odvolania podľa ust. § 379 CSP a dôvodov podaného odvolania podľa ust. § 380 CSP, pričom dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav veci (čo žalobca v priebehu konania a v odvolaní ani nenamietal), dôkazy vyhodnotil jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti v zmysle ust. § 191 ods. 2 CSP a svoje rozhodnutie i náležite odôvodnil.

2.4. Odvolací súd, rovnako ako súd prvej inštancie, súhlasil s tým, že vykonanie zápisu do katastra nehnuteľností formou záznamu v prospech žalobcu, v situácii, keď na to neboli splnené podmienky, je nesprávnym úradným postupom, ku ktorému došlo zo strany príslušného správneho orgánu pri výkone verejnej moci. Pre priznanie uplatneného nároku na náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. je však samotný nesprávny úradný postup konajúceho správneho orgánu nepostačujúci, ale je potrebné skúmať i ďalšie predpoklady vzniku zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup, ktorými sú existencia škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci a škodou. Takto postupoval i súd prvej inštancie, pričom dospel k správne právnemu záveru, že existenciu týchto dvoch predpokladov žalobca v konaní nepreukázal, napriek tomu, že ho v tomto zmysle zaťažovalo dôkazné bremeno.

2.5. Vo vzťahu k existencii škody odvolací súd doplnil, že splnenie povinnosti žalobcu vrátiť kupujúcemu Ing. M. X. zvyšnú časť kúpnej ceny, t. j. 30.076,30 eur, nemôže byť škodou na strane žalobcu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., za ktorú by zodpovedal žalovaný titulom nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej moci. Peňažné plnenie, ktorého sa žalobca domáhal v tomto konaní titulom náhrady škody a ktorého výška zodpovedala časti sumy, ktorú musel žalobca vrátiť z titulu vydania bezdôvodného obohatenia kupujúcemu Ing. M. X., nepredstavuje jeho majetkovú ujmu spôsobenú priamo nesprávnym úradným postupom katastrálneho orgánu. Majetok žalobcu sa najskôr zväčšil a zhodnotil v dôsledku rekonštrukcie jeho nehnuteľností a kúpy vozidla z peňažných prostriedkov, ktoré získal predajom nehnuteľností, ktoré mu nepatrili a následne sa zmenšil, v dôsledku toho, že musel kupujúcemu vrátiť kúpnu cenu získanú predajom týchto nehnuteľností. Tvrdené zmenšenie majetku žalobcu zmysle škody nebolo spôsobené priamo nesprávnym úradným postupom konajúceho orgánu verejnej správy. Žalovaný nemôže niesť zodpovednosť za to, že žalobca predajom nehnuteľností, ktoré mu nepatrili, získal peňažné prostriedky, ktoré sčasti použil aj na zhodnotenie svojho majetku.

2.6. K otázke príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a konkrétnou škodou odvolací súd uviedol, že záver o tom, či v konkrétnom prípade je, alebo nie je daná príčinná súvislosť, je súčasne aj otázkou právnou, pretože súd tak robí záver o existencii jedného z predpokladov zodpovednosti štátu za škodu, pričom tento právny záver je samozrejme závislý na skutkovom zistení. Medzi nesprávnym

úradným postupom katastrálneho orgánu pri výkone verejnej moci a škodou, náhrady ktorej sa žalobca v tomto konaní domáhal (ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku prevodov nehnuteľností, ktoré nenadobudol v zmysle zákona a dobromyseľne - vid' aj vyhlásenia žalobcu v notárskej zápisnici zo dňa 08. 03. 2019), však podľa právneho názoru súdu nie je vzťah príčiny a následku.

2.7. Na margo toho zdôraznil, že nesprávne vykonanie zápisu osvedčenia o dedičstve pod sp. zn. 8D 161/2015, Dnot 187/2015 zo dňa 02. 11. 2015 - Z 7685/15 záznamom do katastra nehnuteľností v prospech žalobcu bolo nesprávnym úradným postupom, ale na druhej strane nemožno prehliadať, že tento postup mohol mať za následok vznik zodpovednosti podľa zákona č. 514/2003 Z. z. len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku žalobcu, ktoré bolo priamo a nesprostredkované spôsobené práve (iba) týmto nesprávnym vykonaním zápisu osvedčenia záznamom v prospech žalobcu. Plnenie, ktorého sa žalobca domáha titulom náhrady škody, ale nepredstavuje jeho škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.

2.8. Nestotožnil sa s názorom žalobcu ako odvolateľa, že v rozsudku súdu prvej inštancie absentujú odpovede na podstatné právne otázky ním nastolené. Práve naopak, preskúmaním napadnutého rozsudku odvolací súd nezistil, že by jeho odôvodnenie nezodpovedalo uvedenej právnej úprave. Podľa názoru odvolacieho súdu nezodpovedá skutočnosti tvrdenie žalobcu v odvolaní, že súd nedokázal vysvetliť, z akého dôvodu nie je daná príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom štátneho orgánu a vznikom škody a v súvislosti s touto námietkou odvolací súd poukázal na 30. a 31. bod odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie. Skutočnosť, že odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie nie je podľa predstáv žalobcu (v konaní neúspešnej strany sporu), sama o sebe nezakladá odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP. Uzavrel, že v danom prípade nejde o nepreskúmateľné súdne rozhodnutie, ale o rozhodnutie, s ktorého závermi, a to tak skutkovými ako aj právnymi, sa žalobca ako odvolateľ nestotožnil.

2.9. Pokiaľ žalobca namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie vo vzťahu k vzniku škody a vo vzťahu k príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody, odvolací súd uviedol, že k týmto námietkam sa podrobne vyjadril v 14. bode odôvodnenia svojho rozsudku (najmä 14.2. a 14.3.). Zdôraznil, že pokiaľ mala žalobcovi vzniknúť škoda na jeho majetku, nestalo sa tak pre samotný nesprávny úradný postup orgánu verejnej správy spočívajúci vo vykonaní nesprávneho zápisu osvedčenia o dedičstve záznamom do katastra nehnuteľností (ktorý znamenal neoprávnené a nedôvodné zväčšenie majetku žalobcu), ale v dôsledku toho, že žalobca s takto „nadobudnutým“ majetkom - nehnuteľnosťami ďalej nakladal, a to napriek vedomosti o tom, že nebol vlastníkom týchto nehnuteľností, nakoľko ich nezdedil. Nie je tak naplnený ani odvolací dôvod v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP, pretože v posudzovanom prípade súd prvej inštancie zo správnych skutkových záverov vyvodil správne právne závery, aplikoval správny právny predpis a rozhodol vo veci vecne správne.

2.10. V závere napadnutého rozhodnutia odvolací súd skonštatoval, že neboli zistené ani žiadne nedostatky v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré by mal odvolací súd prihliadnuť z tzv. úradnej povinnosti (ust. § 380 ods. 2 CSP). Vzhľadom na uvedené dospel odvolací súd k záveru, že uplatňované odvolacie dôvody neboli podložené takými relevantnými argumentmi, ktoré by boli spôsobilé spochybniť správnosť skutkových a právnych záverov, na ktorých založil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie, a preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, vrátane závislého výroku o náhrade trov konania potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil, pričom sa stotožnil so skutkovým a právnym záverom súdu prvej inštancie.

2.11. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. 255 ods. 1 CSP a ust. § 262 ods. 1 CSP. Žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný v plnom rozsahu, preto mu vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu voči žalobcovi, ktorý v odvolacom konaní nebol úspešný. Podľa ust. § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

3.1. Dovolateľ sformuloval právnu otázku, na ktorej podľa dovolateľa, odvolací súd založil napadnuté rozhodnutie a ktorá ešte nebola riešená v praxi dovolacieho súdu: „Či je všeobecný súd povinný pri

zist'ovani príčinnej súvislosti v prípade reťazenia postupne nastupujúcich príčin a následkov prisúdiť každej príčine rovnakú váhu alebo je oprávnený v takomto prípade priradiť každej príčine inú váhu a následne zvažovať, ktorá príčina prispela viac k vzniku následku?“

3.2. Dovolateľ poukázal na vývoj záverov právnej vedy ako aj citované závery súdnej praxe (uznesenie NS SR sp. zn. 6MCdo/11/2010 a rozsudok KS v Košiciach sp. zn. 1Co/46/2009), pričom mal za to, že v doterajšej súdnej praxi v otázke zisťovania príčinnej súvislosti (v prípade, že prvotná príčina bezprostredne vyvolala ako následok príčinu inú a tá postupne prípadne príčinu ďalšiu) nedošlo v prípade existencie reťazca príčin k priradeniu individualizujúcej váhy (či hodnoty) jednotlivým príčinám, t. j. akou váhou sa jedna príčina podieľala na vzniku následku.

3.3. Podľa žalobcu pochybenie katastrálneho orgánu (jeho nesprávny úradný postup) odštartovalo skutkový dej, ktorý následne vyústil do vzniku škody na strane žalobcu. Toto pochybenie je teda podstatná, prvotná príčina a pôvodná skutočnosť, bez ktorej by ku škodlivému následku nedošlo. Všetko to ostatné vzniklo vo vecnej a časovej nadväznosti na prvotnú príčinu, pričom (v zmysle vyššie uvedeného záveru ÚS ČR sp. zn. I. ÚS 312/2005) bolo potrebné pripustiť aj to, že žalobca, ktorému (v zmysle záväznosti a hodnovernosti údajov katastra) svedčilo vlastnícke právo, bude s predmetom svojho vlastníctva právne nakladať.

3.4. Vo svetle týchto úvah sa javia závery oboch súdov nižších stupňov v otázke zisťovania príčinnej súvislosti ako nesprávne. Domáhal sa zrušenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu postupom podľa § 449 ods. 1) CSP a vrátenie veci tomuto súdu na ďalšie konanie podľa § 450 CSP.

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalobcu uviedol, že žiada, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako vecne správny potvrdil a v súlade s § 448 CSP dovolanie ako nedôvodné zamietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

6. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP, pričom nastolil právnu otázku, ktorú mal odvolací súd vyriešiť nesprávne.

8. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

10. Na to, aby dovolací súd mohol pristúpiť k meritórnemu dovolaciemu prieskumu rozhodnutia odvolacieho súdu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v § 431 až § 435 CSP.

11. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

12. Pri skúmaní procesnej prípustnosti dovolania a náležitého vymedzenia dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 CSP dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľom nastolená právna otázka uvedené kritérium nespĺňa a jej formulácia opomína základné závery rozhodujúce pre právne úvahy odvolacieho (i prvoinštančného) súdu. Pre záver o tom, že ide o právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej a pre posúdenie prípustnosti dovolania, nie je rozhodujúci subjektívny názor sporovej strany, že daná právna otázka môže byť pre ňu rozhodujúca. Právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie, a ani otázky, ktoré vôbec nesúvisia s rozhodovaným sporom. Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu vymedzenia dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 CSP.

13. Vo vzťahu k prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolací súd uvádza, že toto ustanovenie dopadá len na takú právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil, t. j. vysvetlil jej podstatu a uviedol súvisiace právne úvahy spolu s dôvodmi, pre ktoré zvolil práve riešenie, na ktorom založil svoje rozhodnutie a dovolací súd sa zároveň ešte touto právnou otázkou vo svojej rozhodovacej praxi nezaoberal.

14. Dovolateľ položil v dovolaní právnu otázku, od vyriešenia ktorej podľa jeho názoru záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci a ktoré mal odvolací súd vyriešiť nesprávne. Tvrdil, že táto otázka ešte nebola v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu vyriešená. Dovolateľ síce jasným a zrozumiteľným spôsobom uviedol v dovolaní konkrétnu právnu otázku, avšak dovolací súd zastáva názor, že takúto právnu otázku odvolací súd neriešil, inak povedané, na tejto právnej otázke nie je založené rozhodnutie odvolacieho súdu. Vyriešenie danej otázky vo vzťahu v predmetnej veci nie je rozhodujúce, keďže na jej riešení nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu.

14.1. V danom spore išlo o uplatnenie zodpovednosti za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. na tom skutkovom základe, že žalobca predal Ing. M. X. nehnuteľností, ktoré mu boli zapísané do vlastníctva pochybením zamestnankyne katastrálneho úradu. Žalobca vinil katastrálny úrad, že kvôli tomuto nesprávnemu zápisu mu vznikla škoda, pretože „ako vlastník“ s nehnuteľnosťami nakladal. Súd však odmietli argumenty žalobcu o dobromyseľnosti nadobudnutia týchto nehnuteľností a skonštatovali, že ak mu aj vznikla nejaká škoda, tak len v dôsledku toho, že s nehnuteľnosťami ďalej nakladal, za čo však nemôže byť zodpovedný žalovaný. Prijali právny záver, že zo strany štátneho orgánu síce došlo k nesprávnemu úradnému postupu, avšak neboli splnené ďalšie podmienky k uplatneniu zodpovednosti za škodu, a to existencia škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. T. j. súdy svoje rozhodnutie založili na tom skutkovom a právnom závere, že aj keď katastrálny úrad pochybil, žalobcovi škoda nevznikla. Príčinnú súvislosť tak logicky vylúčili s poukazom na tento záver o neexistencii škody, pretože chýbala príčina a následok.

14.2. Z vyššie uvedeného tak vyplýva, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postavené na právnej otázke, či v danom prípade došlo k reťazeniu príčin vzniku škody a ktorá z príčin prispela k škode viac alebo menej, pretože súdy správne skonštatovali, že nesprávnym úradným postupom

správneho orgánu žalobcovi škoda vôbec nevznikla. Za tejto procesnej situácie, dovolacia otázka nastolená žalobcom, nie je rozhodujúca pre tento spor, lebo ako už vyššie uviedol dovolací súd, na jej riešení nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu.

14.3. Je nevyhnutné pripomenúť, že cieľom konania pred dovolacím súdom je poskytnúť dotknutej strane reálnu ochranu jej práva. Dovolateľom nastolená právna otázka má v danom prípade iba právno-teoretickú povahu a jej zodpovedanie dovolacím súdom by nevedlo k zrušeniu alebo k zmene dovolaním napadnutého rozhodnutia. Bolo by preto nadbytočné poskytnúť odpoveď na dovolateľom nastolenú právnu otázku, ktorú ešte dovolací súd vo svojej rozhodovacej praxi neriešil. Dovolací súd preto uzatvára, že predložená argumentácia nepredstavuje vymedzenie podstatnej právnej otázky tak, ako to predpokladá § 421 ods. 1 písm. b) v spojení s § 432 ods. 2 CSP. Uplatnený dovolací dôvod tak nie je vymedzený spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

15. Dovolanie žalobcu namietajúce nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP nie je prípustné. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dovolanie odmietol podľa § 447 písm. f) CSP.

16. V dovolacom konaní úspešnému žalovanému (§ 453 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP) dovolací súd trovy dovolacieho konania nepriznal, pretože mu žiadne trovy nevznikli.

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.